

СПІВРОБІТНИЦТВО ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Кормишкіна І.В., д-р філософії,
Миколаївський національний аграрний університет
e-mail: irinaallahverdieva26@gmail.com

Анотація: у статті розглянуто важливість забезпечення стабільного доступу до якісних продуктів харчування та ефективність співробітництва територіальних громад у вирішенні цієї проблеми. Проблеми зі зберіганням та переробкою врожаю розглядаються як один із головних викликів у забезпеченні продовольчої безпеки. Також висвітлюється важливість логістичних ланцюгів у забезпеченні продовольчої безпеки в умовах воєнного стану. Визначено переваги участі в проєкті «Програма підтримки продовольчої безпеки «Згуртовані громади», який спрямований на надання допомоги постраждалим громадам та зміцнення соціальних зв'язків.

Ключові слова: територіальні громади, продовольча безпека, співробітництво.

У сучасному світі питання продовольчої безпеки стає все більш актуальним і складним. Забезпечення стабільного доступу населення до якісних продуктів харчування є важливим аспектом гармонійного розвитку суспільства. Проте, у зв'язку з рядом викликів, зокрема воєнних дій в Україні, це завдання стає ще більш складним. Одним із ефективних підходів до вирішення проблеми продовольчої безпеки є співробітництво територіальних громад. Об'єднання зусиль різних територіальних громад на різних рівнях, починаючи від місцевого і закінчуючи міжнародним, може сприяти ефективному вирішенню цієї проблеми.

У забезпеченні продовольчої безпеки в громадах виникає ряд значних проблем. Одна з найбільш відчутних проблем стосується необхідності ефективного зберігання та переробки врожаю. Часто вирощена продукція надмірно накопичується без можливості збереження або переробки для подальшого використання. Це може вести до ситуації профіциту у певні періоди часу та недостачі в інші періоди. Недостатня увага до процесів переробки та зберігання стає серйозною перепорою на шляху до забезпечення стійкої продовольчої безпеки [1]. Підходи до вирішення цієї проблеми включають у себе розгляд можливостей кооперації громади з населенням та місцевим бізнесом, пошук додаткових джерел фінансування для придбання необхідного обладнання для переробки продукції та інші заходи. Розв'язання цих питань вимагає комплексного підходу та активної участі всіх зацікавлених сторін.

Важливу роль у забезпеченні продовольчої безпеки в умовах воєнного стану відіграють логістичні ланцюги, допомагаючи забезпечити доступ до

продуктів першої необхідності, мобілізувати ресурси, мінімізувати втрати, забезпечити рівномірний розподіл ресурсів і швидко реагувати на кризові ситуації. Логістичні ланцюги дозволяють ефективно транспортувати та розподіляти продукти першої необхідності, такі як їжа, вода, медикаменти та інші життєво важливі ресурси, до постраждалих територій. Логістичні системи дозволяють швидко мобілізувати ресурси, необхідні для забезпечення продовольчої безпеки, з різних джерел та напрямлень, включаючи міжнародну гуманітарну допомогу. Ефективне планування та управління логістичними процесами допомагає мінімізувати втрати продуктів під час транспортування та зберігання, а також зменшує витрати на ці процеси.

Варто відмітити, що всеукраїнська асоціація громад за підтримки Програми USAID з аграрного та сільського розвитку реалізовує проєкт «Програма підтримки продовольчої безпеки «Згуртовані громади» [2], спрямований на надання можливості транспортування вантажів допомоги в громади, які постраждали від агресії РФ та відновлені громади, а також тих, що прийняли у себе внутрішньо переміщених осіб. Початок реалізації проєкту відзначено ще на початковому етапі воєнних подій. Основною метою його виконання стала підтримка громад шляхом організації логістики речей першої необхідності. Цей проєкт зібрав разом міста та села, благодійні організації та міжнародних донорів навколо спільного завдання – надання допомоги постраждалим громадам для їхнього відновлення та стійкості. Він охоплює всі регіони України, за винятком тимчасово окупованих територій.

Вважаємо, що участь в проєкті «Програма підтримки продовольчої безпеки «Згуртовані громади» має безліч переваг для учасників, що дозволяє не лише надавати допомогу тим, хто її потребує, а й сприяє зміцненню спільнот, покращенню соціальних умов і залученню необхідних ресурсів для розвитку громад, зокрема:

Гуманітарні переваги: Участь в проєкті дозволяє надавати допомогу постраждалим громадам, що забезпечує підтримку людей, які опинилися в складних життєвих обставинах через воєнні події або переміщення населення.

Соціальна взаємодія: Партнерство у рамках проєкту сприяє зміцненню взаєморозуміння та спільної діяльності між громадами, міжнародними донорами та благодійними організаціями.

Логістична підтримка: Участь у програмі дозволяє здійснювати транспортування вантажів допомоги до громад, що забезпечує швидко та ефективно реалізацію допомоги.

Залучення ресурсів: Проєкт залучає фінансові та матеріальні ресурси від міжнародних донорів, що допомагає покращити доступність продовольства та інших необхідних ресурсів для постраждалих громад.

Зміцнення спільноти: Співпраця в рамках проєкту сприяє зміцненню соціальних зв'язків і спільноти, підвищує її стійкість та робить її більш відповідальною за власний розвиток та благополуччя.

Підвищення впливу: Участь у такому проєкті дозволяє громадам мати більший вплив на розвиток своєї території та прийняття рішень щодо покращення умов життя.

Отже, у сучасних умовах, коли питання продовольчої безпеки стають все більш актуальними та складними, співробітництво територіальних громад виявляється ефективним і важливим інструментом для вирішення цієї проблеми. Забезпечення стабільного доступу до якісних продуктів харчування є важливим аспектом гармонійного розвитку суспільства, але воєнні дії та інші виклики ставлять це завдання під ще більший тиск. Проекти, які спрямовані на об'єднання громад для забезпечення продовольчої безпеки, стають все більш необхідними та важливими. Однак, існують серйозні виклики, зокрема, проблеми зі зберіганням та переробкою врожаю, які потребують комплексного підходу та співпраці різних сторін. Участь у проекті "Програма підтримки продовольчої безпеки «Згуртовані громади» має численні переваги для учасників, включаючи гуманітарні, соціальні, логістичні та економічні. Цей проект сприяє об'єднанню громад для надання допомоги тим, хто потерпів від воєнних дій та інших кризових ситуацій, і підтримує їх у процесі відновлення та стійкості. Таким чином, співробітництво територіальних громад та використання логістичних ланцюгів є ключовими компонентами успішного забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану.

Список використаних джерел:

1. Три кроки до продовольчої безпеки у територіальних громадах. 2024. URL: <https://u-lead.org.ua/news/353>
2. Всеукраїнська Асоціація громад. URL: <https://communities.org.ua/zgurtovani-gromady/>

Abstract: The article discusses the importance of ensuring stable access to quality food products and the effectiveness of cooperation among territorial communities in addressing this issue. Problems with storage and processing of crops are considered one of the main challenges in ensuring food security. The importance of logistic chains in ensuring food security in times of war is also highlighted. The benefits of participating in the "Community Support Program for Food Security" project, aimed at providing assistance to affected communities and strengthening social ties, are identified.

Keywords: territorial communities, food security, cooperation.